

6 Σεπτεμβρίου, 1993

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ANNA POURADIER DUTEIL - ΛΟΥΪΖΙΔΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 38/92)

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Αρχαιότητα — Υπηρεσία υπαλλήλου ως εκτάκτου, ημερομισθίου κλπ. δε λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς καθορισμού της αρχαιότητας — Πείρα δεν αποκτάται μόνο από κάτοχο μόνιμης δημόσιας θέσης, αλλά και σε έκτακτη βάση, προσωπικά ή και με απόσπαση.

10 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Προκατάληψη — Πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα — Ύπαρξη τεταμένων σχέσεων από μόνη της δεν τεκμηριώνει προκατάληψη.

15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές Εκθέσεις — Διαφοροποίησή τους δυνατή, χωρίς να πλήττεται η αντικειμενικότητά τους — Διαφοροποίηση της αυστηρότητας από τον ένα προϊστάμενο στον άλλο είναι δυνατή — Εκτίμηση για συγκεκριμένες ικανότητες υπαλλήλου από δύο αξιολογούντες λειτουργούς δυνατόν να διαφέρει.

20 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Συστάσεις Προϊσταμένου — Αιτιολογία — Άρθρο 35(4) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90) — Διϊστάμενες δικαστικές αποφάσεις — Ανασκόπηση της νομολογίας και η θέση του Δικαστηρίου στην κριθείσα περίπτωση, όπου οι συστάσεις κρίθηκαν επαρκώς αιτιολογημένες.

25 Η αιτήτρια επιδίωξε με την προσφυγή την ακύρωση της προαγωγής του ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση Ερευνητή Α', Κέντρο

Επιστημονικών Ερευνών (θέση προαγωγής).

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

1. Η επίδικη θέση είναι θέση προαγωγής και η διαδικασία πλήρωσής της διέπεται από το Άρθρο 35 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν. 1/90) όπως αυτός τροποποιήθηκε. Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 35, οι διεκδικήσεις των υπαλλήλων για προαγωγή αποφασίζονται με βάση την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα. 5
10
 2. Η υπηρεσία ενός υπαλλήλου ως έκτακτος, ημερομίσθιος κλπ, δε λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς καθορισμού της αρχαιότητας. Η πείρα δεν αποκτάται μόνο από κάτοχο μόνιμης δημόσιας θέσης, αλλά μπορεί να αποκτηθεί και από άτομο που κατέχει τη συγκεκριμένη θέση είτε μόνιμα είτε προσωρινά ή με απόσπαση ή σε έκτακτη βάση. Όμως στην παρούσα περίπτωση ακόμα και αν γίνει δεκτό ότι η αιτήτρια πρόσφερε εργασία υπό την ιδιότητα της έκτακτης υπαλλήλου, η πείρα αυτή δεν της δίνει οποιοδήποτε προβάδισμα έναντι του ενδιαφερομένου μέρους, ενόψει της υπεροχής του σε αξία, όπως αυτή προκύπτει από το περιεχόμενο των Εμπιστευτικών Εκθέσεων. 15
20
 3. Ο ισχυρισμός για ύπαρξη προκατάληψης, πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα, με συγκεκριμένα απτά στοιχεία που προσάγονται από τον αιτητή ή περιέχονται στους σχετικούς φακέλους της υπόθεσης. Η ύπαρξη τεταμένων σχέσεων από μόνη της δεν τεκμηριώνει προκατάληψη. 25
- Το γεγονός ότι η απόδοση της αιτήτριας μειώθηκε από "εξαιρετή" το 1986, σε "λίαν καλή" το 1987 και 1989, δεν αποδεικνύει προκατάληψη. Είναι δυνατό η απόδοση ενός καθ'όλα εξαιρετου υπαλλήλου να μειωθεί σε κάποιο στάδιο της υπηρεσίας του, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι εκθέσεις του δεν είναι αντικειμενικές, όπως επίσης είναι δυνατό τα κριτήρια για αξιολόγηση ενός προϊσταμένου, να είναι πιο αυστηρά από τα κριτήρια άλλου προϊσταμένου. 30
35
- Η εκτίμηση για συγκεκριμένες ικανότητες ενός υποψηφίου από δύο αξιολογούντες λειτουργούς είναι δυνατό να διαφέρει. 40
4. Η ερμηνεία και εφαρμογή του Σχεδίου Υπηρεσίας που δόθηκε από την ΕΔΥ στην συγκεκριμένη περίπτωση, ήταν εύλογα επιτρεπτή, και το Δικαστήριο δεν μπορεί να επέμβει στην κρίση του διορίζοντος οργάνου. 40

5. Για το τί συνιστά επαρκή αιτιολογία των συστάσεων σύμφωνα με το Άρθρο 35(4) του Νόμου, υπάρχουν διϊστάμενες δικαστικές αποφάσεις.

5 Υπάρχει από τη μια η άποψη ότι οι συστάσεις του προϋσταμένου δε θεωρούνται άκυρες από έλλειψη αιτιολογίας απλώς γιατί είναι σύντομες ή λακωνικές, αρκεί να συνάδουν με τα στοιχεία των φακέλων. Η άλλη άποψη υποστηρίζει ότι οι συστάσεις δεν είναι δυνατό να βασίζονται μόνο στα τρία κριτήρια, γιατί αυτές διακριβώνονται από τις εκθέσεις και τους φακέλους στους οποίου η διάταξη κάμνει ρητή μνεία.

15 Πρόσφατα, ο Δικαστής Πογιατζής, στην απόφασή του στην υπόθεση *Αίγλη Παντελάκη κ.ά. ν. Δημοκρατίας*, προέβηκε σε ανασκόπηση της μέχρι σήμερα νομολογίας επί του προκειμένου. Με βάση τα γεγονότα στην υπόθεση εκείνη, ο Δικαστής Πογιατζής, αφού υιοθέτησε την απόφαση του Δικαστή Νικήτα, στην υπόθεση *Γεώργιος Λοιζίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας*, και την απόφαση του Δικαστή Στυλιανίδη, στην υπόθεση *Νίκη Πολυκάρπου ν. Δημοκρατίας*, (που υποστηρίζουν ότι οι συστάσεις δεν είναι δυνατό να βασίζονται μόνο πάνω στα τρία κριτήρια γιατί αυτές διακριβώνονται από τα στοιχεία των φακέλων), κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η σύσταση του Διευθυντή ήταν παντελώς αναιτιολόγητη και παράνομη ως αντιβαίνουσα στη διάταξη του Άρθρου 35(4) του Νόμου. Την άποψη των Δικαστών Στυλιανίδη, Πογιατζή και Νικήτα υιοθέτησε πολύ πρόσφατα και ο Δικαστής Αρτέμης στην υπόθεση *Ανδρέας Θεοδούλου ν. Δημοκρατίας*.

30 Το Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να αναφερθεί στις πιο πάνω αποφάσεις των Δικαστών Στυλιανίδη και Νικήτα τις οποίες και υιοθέτησε στην απόφασή του στην υπόθεση *Αντώνιος Ι. Αντωνίου ν. Δημοκρατίας*, την οποία επικαλέστηκε ο αιτητής για να υποστηρίξει τη θέση του, ότι η σύσταση του Διευθυντή είναι στην προκειμένη περίπτωση αναιτιολόγητη.

35 Έχοντας υπόψη τις συστάσεις του Διευθυντή στην παρούσα υπόθεση όπως εκτίθενται στο σχετικό πρακτικό της ΕΔΥ, καθώς και το έγγραφο που κατέθεσε ενώπιον της ΕΔΥ, κρίνεται ότι η σύστασή του είναι επαρκώς αιτιολογημένη, περιέχει πρόσθετα στοιχεία απ' όσα μπορούν να συναχθούν από το περιεχόμενο των φακέλων, και δε συγκρούεται με αυτά. Η υπόθεση *Αντωνίου* (πιο πάνω) δεν εφαρμόζεται, γιατί εκεί στη σύσταση του Διευθυντή γινόταν μόνο απλή αναφορά στα τρία νομοθετημένα κριτήρια, χωρίς να αναφέρεται οποιοδήποτε επιπρόσθετο στοιχείο που συνέ-

βαλε στην προτίμηση του Διευθυντή.

6. Η αιτήτρια απέτυχε να αποδείξει "έκδηλη υπεροχή" όπως η έννοια αυτή επεξηγήθηκε από το Δικαστή Πικί στην υπόθεση **X" Σάββα ν. Δημοκρατίας** και υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια στην υπόθεση **X"Ιωάννου ν. Δημοκρατίας**. Η απόφαση της ΕΔΥ να προάξει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στην επίδικη θέση, ήταν εύλογα επιτρεπτή και το Δικαστήριο δεν μπορεί να υποκατατήσει τη δική του κρίση. 5

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 10

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- Πάρη ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 2941,* 15
- Σταύρου και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 317,*
- Καμπανέλλα ν. Ε.Δ.Υ. (1989) 3 Α.Α.Δ. 2419,*
- Christou ν. Republic (1980) 3 C.L.R. 437,* 20
- Kontemeniotis ν. C.B.C. (1982) 3 C.L.R. 1027,*
- Παντελάκη κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 1686,* 25
- Λοιζίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 4742,*
- Πολυκάργου ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 72,*
- Θεοδούλου ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 1853,* 30
- Hadjisanva ν. Republic (1982) 3 C.L.R. 76,*
- Hadjioannou ν. Republic (1983) 3 C.L.R. 1041,* 35
- Μιλτιάδους κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 1318.*

Προσφυγή.

- Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προάχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος στη μόνιμη θέση ερευνητή Α', Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, αντί της αιτήτριας. 40

Α. Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

Α. Κουρσουμπά, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Ι. Μαυρονικόλας, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος Ι. Ιωνά.

5

Cur. adv. vult.

10 ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Η αιτήτρια με την προσφυγή αυτή ζητά την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) με την οποία προήγαγε τον Ιωάννη Ιωνά στη μόνιμη θέση Ερευνητή Α, Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών.

Τα γεγονότα όπως εξελίχθηκαν έχουν ως εξής:

15 Ο Γενικός Διευθυντής, Υπουργείο Παιδείας, με επιστολή του ημερ. 24.1.91, ζήτησε, την πλήρωση μιας κενής μόνιμης θέσης Ερευνητή Α', στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών (ΚΕΕ).

20 Επειδή σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας η θέση Ερευνητή Α' είναι θέση προαγωγής, η ΕΔΥ στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 7.2.91 αποφάσισε να επιληφθεί του θέματος πλήρωσής της σε ημερομηνία που θα οριζόταν αργότερα και στη συνεδρίαση να κληθεί να παραστεί και ο Διευθυντής του ΚΕΕ.

25 Στη συνεδρίαση της ΕΔΥ ημερ. 1.11.91, ο Διευθυντής του ΚΕΕ, σύστησε τον Ιωνά Ιωάννη προς επιλογή για προαγωγή και στη συνέχεια, αφού αυτός αποχώρησε από τη συνεδρίαση, η ΕΔΥ προχώρησε στη γενική αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων.

30 Η ΕΔΥ, αφού εξέτασε τα ουσιαστά στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές/Υπηρεσιακές Εκθέσεις των υποψηφίων και έλαβε επίσης υπόψη τις συστάσεις του Διευθυντή, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο Ιωνά Ιωάννης, υπερείχε της άλλης υποψήφιας με βάση το σύνολο των καθιερωμένων κριτηρίων (αξία, προσόντα, αρχαιότητα), και αποφάσισε να του προσφέρει προαγωγή στην επίδικη θέση.

40 Η ΕΔΥ στη συνεδρίασή της με ημερ. 20.11.91 καθόρισε την 1.12.91 ως ημερομηνία ισχύος της προαγωγής του ενδιαφερομένου μέρους.

Η προαγωγή δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με ημερομηνία 3.1.92 και αρ. γνωστοποίησης 4.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω δημοσίευσης καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή.

Ο πρώτος λόγος που προβλήθηκε από το δικηγόρο της αιτήτριας για ακύρωση της επίδικης απόφασης είναι ότι η αιτήτρια υπερέχει σε ειδίκευση, προσφορά και πείρα έναντι του ενδιαφερομένου μέρους.

Η επίδικη θέση όπως πιο πάνω αναφέρεται, είναι θέση προαγωγής και η διαδικασία πλήρωσης της διέπεται από το άρθρο 35 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 όπως αυτός τροποποιήθηκε, (ο Νόμος). Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 35 οι διεκδικήσεις των υπαλλήλων για προαγωγή αποφασίζονται με βάση την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα.

Στην παρούσα υπόθεση, η αξία των υποψηφίων όπως αυτή διαπιστώνεται από τις ετήσιες εμπιστευτικές/υπηρεσιακές εκθέσεις τους έχει ως εξής:

1. Ιωνά Ιωάννης	1986	"Ε"	(8- 4-0)	20
	1987	"Ε"	(8- 4-0)	
	1988	"Λ.Κ."	(7- 5-0)	
	1989	"Ε"	(8- 4-0)	
	1990		<u>Π.Ι. Ι. Μ.Ι.</u>	
			7 1 0	25
2. Λοϊζίδου Άννα	1986	"Ε"	(10- 2-0)	30
	1987	"Λ.Κ."	(5- 7-0)	
	1988		-----	
	1989	"Λ.Κ."	(1-11-0)	
	1990		<u>Π.Ι. Ι. Μ.Ι.</u>	
			6 2 0.	

Για το 1988 η αιτήτρια, ζήτησε να αξιολογηθεί από άλλο λειτουργό εκτός του Προϊσταμένου της γιατί όπως ανέφερε είχε εύλογους λόγους να πιστεύει ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις που θα ετοίμαζε θα ήταν δυσμενείς. Η αξιολόγησή της από άλλο λειτουργό ήταν ανέφικτη και ως εκ τούτου η αιτήτρια δεν έχει αξιολογηθεί για το πιο πάνω έτος.

Όσον αφορά τα προσόντα η αιτήτρια και το ενδιαφερόμενο μέρος έχουν περίπου τα ίδια προσόντα και είναι και οι δύο κάτοχοι δοκτοράτων σε διαφορετικά θέματα που απονεμήθηκαν σ' αυτούς από το Πανεπιστήμιο της Λυών ΙΙ.

Η ημερομηνία πρώτου διορισμού είναι και για τους δύο η 1.9.84.

5 Ο δικηγόρος της αιτήτριας για στήριξη του ισχυρισμού ότι αυτή υπερέχει, αναφέρθηκε σε έκτακτη υπηρεσία της στο ΚΕΕ από το 1982-1984, και εισηγήθηκε ότι η πρόσθετη πείρα της είναι παράγοντας που εμπίπτει στην αξία. Επίσης ισχυρίστηκε ότι η έκτακτη υπηρεσία της την καθιστά αρχαιότερη έναντι του ενδιαφερομένου μέρους. Η δικηγόρος της Δημοκρατίας δεν αμφισβήτησε το
10 γεγονός ότι η αιτήτρια πρόσφερε εργασία στο ΚΕΕ πριν το 1984, αλλά δε δέχθηκε τον ισχυρισμό ότι η προσφορά τέτοιας εργασίας έγινε υπό την ιδιότητά της έκτακτης υπαλλήλου.

15 Αναφορικά με τον ισχυρισμό του κ. Αγγελίδη, ότι η έκτακτη υπηρεσία της αιτήτριας την καθιστά αρχαιότερη, έχει κατ' επανάληψη νομολογηθεί ότι η υπηρεσία ενός υπαλλήλου ως έκτακτος, ημερομίσθιος κλπ., δε λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς καθορισμού της αρχαιότητας. (Βλ. μεταξύ άλλων *Τάκη Πάρη ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 2941, *Σταύρος Σταύρου και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 317). Είναι επίσης νομολογημένο πως η πείρα δεν αποκτάται μόνο από κάτοχο μόνιμης δημόσιας θέσης αλλά μπορεί να αποκτηθεί και από άτομο που κατέχει τη συγκεκριμένη θέση είτε μόνιμα είτε προσωρινά ή με απόσπαση ή σε έκτακτη βάση (Βλ. *Καμπανέλλα ν. ΕΔΥ* (1989) 3
20 Α.Α.Δ. 2419. Όμως στην παρούσα περίπτωση ακόμα και αν γίνει δεκτό ότι η αιτήτρια πρόσφερε εργασία υπό την ιδιότητα της έκτακτης υπαλλήλου, η πείρα αυτή δεν της δίνει οποιοδήποτε προβάδισμα έναντι του ενδιαφερομένου μέρους ενόψει της υπεροχής του σε αξία όπως αυτή προκύπτει από το περιεχόμενο των εμπιστευτικών εκθέσεων.
25
30

35 Ως εκ τούτου και με βάση τα όσα αναφέρονται πιο πάνω ο πρώτος ισχυρισμός της αιτήτριας κρίνεται ανυπόστατος και απορρίπτεται.

40 Ο επόμενος λόγος για ακύρωση που προβλήθηκε αφορά την έλλειψη αντικειμενικότητας στη σύνταξη των εμπιστευτικών/υπηρεσιακών εκθέσεων της αιτήτριας από τους αξιολογούντες λειτουργούς και συγκεκριμένα το νυν Διευθυντή του ΚΕΕ κ. Γ. Γεωργαλίδη και τον πρώην Διευθυντή κ. Κ. Κύρρη. Ο δικηγόρος της αιτήτριας αναφέρθηκε με λεπτομέρεια σε διάφορες υπηρεσιακές διαφορές μεταξύ της αιτήτριας και του εκάστοτε προϊστάμενου της για τεκμηρίωση του ισχυρισμού για ύπαρξη μεροληψίας (bias) εκ μέρους των προϊσταμένων της. Επίσης ως ένδειξη μεροληψίας εκ

μέρους του Διευθυντή αναφέρθηκε στην "κάθετη" κατά την άποψη του πτώση στην αξία της αιτήτριας από εξαιρετη (10-2-0) το 1986, σε Λίαν Καλή (1-11-0) το 1989. Ο δικηγόρος της αιτήτριας ισχυρίστηκε επίσης ότι υπήρξε μείωση και σε θέματα που δεν μπορούσε να υπάρχει μεταβολή στην προσφορά της αιτήτριας.

5

Συνυφασμένος με τα πιο πάνω είναι και ο ισχυρισμός ότι η ΕΔΥ παρέλειψε να προβεί σε δέουσα έρευνα για διαπίστωση ορισμένων γεγονότων όπως για παράδειγμα το ότι οι εργασίες της αιτήτριας είναι πολύ πιο εκτεταμένες και μεγαλύτερης επιστημονικής αξίας από του ενδιαφερόμενου μέρους, ότι για τις καθυστερήσεις στις εκδόσεις των έργων της αιτήτριας έφεραν ευθύνη προϊστάμενοι της, ότι ο πρώην Διευθυντής του ΚΕΕ κ. Κύρρης έκανε "κακή" κατά την άποψή του κ. Αγγελίδη κριτική του βιβλίου του ενδιαφερόμενου μέρους ενώ παράλληλα τον αξιολογούσε ως "εξαιρετο", και ότι το ενδιαφερόμενο μέρος δεν πληρούσε τους όρους α), β) και 2) του Σχεδίου Υπηρεσίας.

10

15

Ο ισχυρισμός για ύπαρξη προκατάληψης πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα, με συγκεκριμένα απτά στοιχεία που προσάγονται από τον αιτητή ή περιέχονται στους σχετικούς φακέλους της υπόθεσης. Η ύπαρξη τεταμένων σχέσεων από μόνη της δεν τεκμηριώνει προκατάληψη. Παραπέμπω σχετικά στις υποθέσεις *Christou v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 437, και *Kontemeniotis v. CBC* (1982) 3 C.L.R. 1027, όπου στη σελίδα 1035 λέχθηκαν τα εξής:

20

25

"The existence of strained relations between a superior and a subordinate, emanating from their relations at work, stemming from the poor view taken by the superior of the services or conduct of his subordinate, can never found bias. If this were the case, superiors would, in most cases, be excluded from the evaluation of the services of those subordinates of whom they take a poor view."

30

35

Οι τεταμένες σχέσεις που είχε η αιτήτρια με τους δύο προϊσταμένους της και που πηγάζουν από διαφορές σε υπηρεσιακά θέματα δε θεμελιώνουν τον ισχυρισμό για ύπαρξη προκατάληψης στη σύνταξη των εκθέσεών της.

40

Επίσης το γεγονός ότι η απόδοση της αιτήτριας μειώθηκε από "εξαιρετη" το 1986, σε "λίαν καλή" το 1987 και 1989, δεν αποδεικνύει προκατάληψη. Είναι δυνατό η απόδοση ενός καθ'όλα εξαιρετου υπαλλήλου να μειωθεί σε κάποιο στάδιο της υπη-

ρεσίας του χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι εκθέσεις του δεν είναι αντικειμενικές, όπως επίσης είναι δυνατό τα κριτήρια για αξιολόγηση ενός προϊσταμένου να είναι πιο αυστηρά από τα κριτήρια άλλου προϊσταμένου.

5

Από την εξέταση των εμπιστευτικών/υπηρεσιακών εκθέσεων της αιτήτριας προκύπτει ότι στο σημείο "Νοημοσύνη/Ευφυΐα" η αιτήτρια βαθμολογείται σαν "εξαιρετη" καθόλη τη διάρκεια της υπηρεσίας της στο ΚΕΕ. Στα σημεία "ικανότης γραπτής/προφορικής εκφράσεως" βαθμολογείται "εξαιρετη" από τον κ. Κύρρη και ως "λίαν καλή" από τον νυν προϊστάμενό της γεγονός όμως που δεν αποδεικνύει προκατάληψη δεδομένου του ότι η εκτίμηση για συγκεκριμένες ικανότητες ενός υποψηφίου από δύο αξιολογούντες λειτουργούς είναι δυνατό να διαφέρει. Η ίδια μείωση στα στοιχεία της γραπτής και προφορικής έκφρασης έγινε από τον νυν Διευθυντή και για το ενδιαφερόμενο μέρος.

10

15

Αναφορικά με την ετήσια εμπιστευτική έκθεσή της για το 1989 η αιτήτρια υπέβαλε παραστάσεις μέσω του δικηγόρου της με επιστολές ημερ. 18.4.90 και 17.10.90. Το περιεχόμενο των επιστολών διερευνήθηκε και η ΕΔΥ σε συνεδρίασή της ημερ. 11.12.90 στα πλαίσια διαδικασίας πλήρωσης άλλης θέσης στο ΚΕΕ αποφάσισε, αφού έλαβε υπόψη και τις απόψεις του Διευθυντή ότι δεν υπάρχει οτιδήποτε επιλήψιμο στη σύνταξή της εν λόγω έκθεσης. Η απόφαση της ΕΔΥ κοινοποιήθηκε στο δικηγόρο της αιτήτριας στις 6.3.91.

20

25

Με βάση τα πιο πάνω κρίνω ότι ο ισχυρισμός για ύπαρξη προκατάληψης εκ μέρους των προϊσταμένων της αιτήτριας δεν ευσταθεί.

30

Αναφορικά με τον ισχυρισμό για έλλειψη δέουσας έρευνας για τη διαπίστωση των γεγονότων που αναφέρονται πιο πάνω κρίνω ότι ούτε αυτός ευσταθεί: Όλα τα σχετικά στοιχεία ήταν ενώπιον της ΕΔΥ είτε γιατί παρουσιάστηκαν από το Διευθυντή είτε γιατί περιέχοντο στους φακέλους των υποψηφίων. Συγκεκριμένα, ο Διευθυντής κατά τη συνεδρία της ΕΔΥ ημερ. 1.11.91 κατέθεσε έγγραφο στο οποίο αναφέρονται οι δημοσιεύσεις των εργασιών των δύο υποψηφίων και στους φακέλους που ήταν ενώπιον της ΕΔΥ υπάρχει εκτενής αλληλογραφία πάνω σε διάφορα θέματα που ήγειρε τόσο η αιτήτρια όσο και ο δικηγόρος της, καθώς και οι απαντήσεις που δόθηκαν σχετικά με αυτά. Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι ο κ. Κύρρης έχει δημοσιεύσει "κακή" κριτική του βιβλίου του ενδιαφερόμενου μέρους ενώ τον βαθμολογεί ως "εξαιρετο", ακόμα και αν θεω-

35

40

ρηθεί ότι η κριτική του κ. Κύρρη είναι πράγματι "κακή" όπως αναφέρει ο κ. Αγγελίδης δεδομένου του ότι η κριτική ενός έργου ενέχει στοιχεία υποκειμενικότητας, παρατηρώ ότι η αξιολόγηση του ως "εξαιρετος" έγινε το 1986 και 1987 πριν τη δημοσίευση του βιβλίου με βάση την τότε προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους. Το βιβλίο δημοσιεύθηκε το 1988, έτος που είχε ήδη αφυπηρετήσει ο κ. Κύρρης, και η κριτική το 1989. Εξάλλου η αξιολόγηση ενός υπαλλήλου δε βασίζεται μόνο σε ένα συγκεκριμένο τομέα της εργασίας του αλλά λαμβάνεται υπόψη η συνολική προσφορά του υπαλλήλου. Ως εκ τούτου δε βρίσκω να υπάρχει οποιαδήποτε αντίφαση όπως υποστηρίζει ο ευπαίδευτος συνήγορος της αιτήτριας.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι το ενδιαφερόμενο μέρος δεν πληρούσε τους όρους (α) (β) και (2) του Σχεδίου Υπηρεσίας, παρατηρώ ότι οι όροι (α) και (β) αφορούν τα καθήκοντα και ευθύνες που θα πρέπει να εκτελεί ο υποψήφιος που θα επιλεγεί. Ο όρος (2) αφορά τα απαιτούμενα προσόντα για διορισμό στην επίδικη θέση και προνοεί πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στο ΚΕΕ και δημοσίευση αξιολογής επιστημονικής εργασίας προσόντα, που το διορίζον όργανο έκρινε ότι κατείχε το ενδιαφερόμενο μέρος. Η ερμηνεία και εφαρμογή του Σχεδίου Υπηρεσίας που δόθηκε από την ΕΔΥ στην συγκεκριμένη περίπτωση ήταν εύλογα επιτρεπτή, και το Δικαστήριο δεν μπορεί να επέμβει στην κρίση του διορίζοντος οργάνου.

Ο επόμενος νομικός ισχυρισμός που προβλήθηκε για ακύρωση αφορά τη σύσταση του Διευθυντή. Ο δικηγόρος της αιτήτριας ισχυρίστηκε ότι η σύσταση του Διευθυντή ήταν παραπλανητική και αναιτιολόγητη κατά παράβαση του άρθρου 35(4) του Νόμου που προνοεί για αιτιολογημένες συστάσεις του προϊσταμένου.

Η σύσταση του Διευθυντή όπως εκτίθεται στο πρακτικό της ΕΔΥ έχει ως εξής:

"Η Λοιζίδου Άννα έχει εκδώσει δύο εργασίες στην επετηρίδα του Κέντρου. Έχω φέρει μαζί μου την πιο πρόσφατη επετηρίδα, στην οποία έχει μια ολοκληρωμένη εργασία. Έχει επίσης υπό εκτύπωση μια μονογραφία για την ιστορική σειρά του Κέντρου. Έχει συγγραφική εργασία και ικανοποιεί το Σχέδιο Υπηρεσίας.

Ο Ιωνά έχει μεγαλύτερη ικανότητα στην αξιολόγηση των επί μέρους στοιχείων. Αυτός σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα έκδωσε μια μονογραφία, έναν τόμο αυτούσια δικό του, για την πατροπαράδοτη αγροτική κυπριακή οικία. Πέρα από αυτά έχει και άλλες επί μέρους εργασίες. Έχει μια εργασία

για έκδοση στην επόμενη επετηρίδα.

5 Οι δύο υποψήφιοι έχουν περίπου ίσα ακαδημαϊκά προσό-
ντα και ίση αρχαιότητα. Η συγκριτική υπηρεσιακή αξία τους
διαφαίνεται στις Ετήσιες τους Εκθέσεις. Με βάση τα τρία κρι-
τήρια στο σύνολό τους, αξία, προσόντα, αρχαιότητα, αλλά και
την καθόλα παρουσία τους στο Κέντρο, προκύπτει ότι ο Ιωνά
έχει το προβάδισμα έναντι της Λοιζίδου. Κατά την άποψή μου
10 ο Ιωνά δείχνει μεγαλύτερη ικανότητα στην αξιολόγηση και
ανάλυση των επί μέρους στοιχείων της επιστήμης του, των θε-
μάτων του. Η φετινή αξιολόγηση των δύο ερευνητών δεν ανα-
μένω ότι θα ανατρέψει τα δεδομένα της υπηρεσιακής αξιολόγη-
σής τους για τα προηγούμενα χρόνια."

15 Ο κ. Αγγελίδης εισηγήθηκε ότι η σύσταση όχι μόνο δεν είναι αι-
τιολογημένη όπως απαιτεί ο Νόμος, αλλά εκείνα τα ελάχιστα στοι-
χεία που πρόσθεσε ο Διευθυντής βρίσκονται σε σύγκρουση με τα
στοιχεία των φακέλων, παραπλάνησε την ΕΔΥ και οδήγησε στη μη
20 αποκάλυψη όλων των πραγματικών στοιχείων που συνέθεταν την
υπηρεσιακή εικόνα των δύο υποψηφίων. Η έλλειψη της αιτιολογίας
από τη μια, συνέχισε, αλλά κυρίως η πλάνη που δημιούργησε στην
ΕΔΥ είναι λόγος που πρέπει να οδηγήσει την υπόθεση σε ακύρωση.

25 Αντίθετα η κα. Κουρσουμπά ισχυρίστηκε ότι η σύσταση του
Διευθυντή είναι πλήρως αιτιολογημένη και ικανοποιεί τις προ-
ϋποθέσεις του άρθρου 35(4) του Νόμου. Η σύσταση του Διευθυ-
ντή όπως αυτή εκτίθεται στο πρακτικό ανέφερε, σε συνδυασμό
30 με το έγγραφο που αυτός κατέθεσε αναφορικά με τις δημοσιεύ-
σεις των υποψηφίων, αποτελούν ουσιαστική και πλήρη αιτιολο-
γία για τη σύστασή του. Οι δύο ευπαίδευτοι συνήγοροι προέβη-
καν σε εκτενή ανάλυση της νομολογίας πάνω στο θέμα σε μια
προσπάθεια στήριξης των αντίστοιχων θέσεών τους.

35 Για το τι συνιστά επαρκή αιτιολογία σύμφωνα με το άρθρο
35(4) του Νόμου υπάρχουν δι'ιστάμενες δικαστικές αποφάσεις.

40 Υπάρχει από τη μια η άποψη ότι οι συστάσεις του προϊστα-
μένου δεν θεωρούνται άκυρες από έλλειψη αιτιολογίας απλώς
γιατί είναι σύντομες ή λακωνικές αρκεί να συνάδουν με τα στοι-
χεία των φακέλων. Η άλλη άποψη υποστηρίζει ότι οι συστάσεις
δεν είναι δυνατό να βασίζονται μόνο στα τρία κριτήρια γιατί αυ-
τές διακριβώνονται από τις εκθέσεις και τους φακέλους στους
οποίους η διάταξη κάμνει ρητή μνεία.

Πρόσφατα, ο Δικαστής Πογιατζής, στην απόφασή του στην υπόθεση *Αίγλη Παντελάκη κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 1686, προέβηκε σε ανασκόπηση της μέχρι σήμερα νομολογίας επί του προκειμένου (σελ. 1690-1695). Με βάση τα γεγονότα στην υπόθεση εκείνη, ο Δικαστής Πογιατζής, αφού υιοθέτησε την απόφαση του Δικαστή Νικήτα, στην υπόθεση *Γεώργιος Λοιζίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4742 και την απόφαση του Δικαστή Στυλιανίδη, στην υπόθεση *Νίκη Πολυκάρπου ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 72 (που υποστηρίζουν ότι οι συστάσεις δεν είναι δυνατό να βασίζονται μόνο πάνω στα τρία κριτήρια γιατί αυτές διακρίβώνονται από τα στοιχεία των φακέλων), κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η σύσταση του Διευθυντή ήταν παντελώς αναιτιολόγητη και παράνομη ως αντιβαίνουσα στη διάταξη του άρθρου 35(4) του Νόμου. Την άποψη των Δικαστών Στυλιανίδη, Πογιατζή και Νικήτα υιοθέτησε πολύ πρόσφατα και ο Δικαστής Αρτέμης στην υπόθεση *Ανδρέας Θεοδούλου ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 1853.

Είχα την ευκαιρία να αναφερθώ στις πιο πάνω αποφάσεις των Δικαστών Στυλιανίδη και Νικήτα τις οποίες και υιοθέτησα στην απόφασή μου στην υπόθεση *Αντωνίος Ι. Αντωνίου ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 923, την οποία επικαλέστηκε ο κ. Αγγελίδης για να υποστηρίξει τη θέση του ότι η σύσταση του Διευθυντή είναι στην προκειμένη περίπτωση αναιτιολόγητη.

Έχοντας υπόψη τις συστάσεις του Διευθυντή στην παρούσα υπόθεση όπως εκτίθενται στο σχετικό πρακτικό της ΕΔΥ, καθώς και το έγγραφο που κατέθεσε ενώπιον της ΕΔΥ, κρίνω ότι η σύσταση του είναι επαρκώς αιτιολογημένη, περιέχει πρόσθετα στοιχεία απ' όσα μπορούν να συναχθούν από το περιεχόμενο των φακέλων, και δεν συγκρούεται με αυτά. Η υπόθεση *Αντωνίου* (πιο πάνω) δεν εφαρμόζεται γιατί εκεί στη σύσταση του Διευθυντή γινόταν μόνο απλή αναφορά στα τρία νομοθετημένα κριτήρια χωρίς να αναφέρεται οποιοδήποτε επιπρόσθετο στοιχείο που συνέβαλε στην προτίμηση του Διευθυντή.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι η σύσταση του Διευθυντή είναι πεπλανημένη επειδή ο Διευθυντής του ΚΕΕ απέφυγε να παρουσιάσει όλη την προσφορά της αιτήτριας στο ΚΕΕ, καθώς επίσης και να αναφέρει τη συμμετοχή της σαν εκπρόσωπος του ΚΕΕ στη συμβουλευτική επιτροπή του Δήμου Λάρνακας και σαν μέλος της συγγραφικής ομάδας για τη συγγραφή του βιβλίου "Η ιστορία της Λάρνακας", θεωρώ ότι αυτός δεν ευσταθεί και απορρίπτεται. Οι δημοσιεύσεις και των δύο υποψηφίων ήταν ενώπιον της ΕΔΥ. Για τη συμμετοχή της στη συμβουλευτική επι-

τροπή του Δήμου Λάρνακας η αιτήτρια κάνει αναφορά στις ετήσιες εμπιστευτικές εκθέσεις της των ετών 1988 και 1989 και ως εκ τούτου το γεγονός αυτό ήταν ήδη ενώπιον της ΕΔΥ. Αναφορικά με τον ισχυρισμό που προβλήθηκε επανειλημμένα ότι δηλαδή τα περισσότερα άρθρα του ενδιαφερομένου μέρους έχουν δημοσιευτεί σε έντυπα που δεν εκδόθηκαν από το ΚΕΕ σε αντίθεση με τα δικά της αιτήτριας, παρατηρώ ότι ο όρος 2 του Σχεδίου Υπηρεσίας (απαιτούμενα προσόντα) αναφέρεται απλώς σε "δημοσίευση αξιόλογης επιστημονικής εργασίας" χωρίς να περιορίζει τη δημοσίευση σε εκδόσεις του ΚΕΕ μόνο.

Καταλήγοντας και με βάση όλα τα ενώπιόν μου στοιχεία βρίσκω ότι η αιτήτρια απέτυχε να αποδείξει "έκδηλη υπεροχή" όπως η έννοια αυτή επεξηγήθηκε από το Δικαστή Πική στην υπόθεση *X"Σάββα ν. Δημοκρατίας* (1982) 3 C.L.R. σελ. 76 και υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια στην υπόθεση *X"Ιωάννου ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 C.L.R. σελ. 1041. Η απόφαση της ΕΔΥ να προάξει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στην επίδικη θέση ήταν εύλογα επιτρεπτή και το Δικαστήριο δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη δική του κρίση. (Βλ. *Κλέαρχος Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1318.)

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και η απόφαση προαγωγής του ενδιαφερομένου μέρους επικυρώνεται.

Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.